Kuch — adolatda

Adolat

O'zbekiston Respublikasi ijtimoiy-siyosiy va huquqiy gazetasi

1995 yil 22 fevraldan chiqa boshlagan ※ 2002 yil 8 noyabr ※ juma ※ № 45 (384) ※ sotuvda erkin narxda

• Шунга эришиш керакки, мамлакатимиз сиёсий ҳаётида ҳақиқий маънодаги кўппартиявийлик муҳити қарор топиши даркор.

Ҳар бир партия муайян ижтимоий қатламга таянган ҳолда, ана шу тоифа манфаатларининг ҳимоячиси сифатида ўзининг аниқ ва равшан ҳаракат дастурига эга бўлиши керак. Унда ҳар қайси партиянинг мақсад ва вазифалари, жамият тараққиёти борасидаги муқобил таклифлари ўз ифодасини топиши лозим.

Амалдаги кўппартиявийлик– бу ҳар хил қараш ва ғоялар ўртасидаги баҳс-мунозара, турли партиялар, жумладан, мухолиф партиялар учун ҳам сиёсий рақобат майдони демакдир.

Ислом КАРИМОВ.

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 6 ноябрь куни Оқсаройда Франция Ташқи ишлар вазирлиги давлат котиби Рено Мюзельени қабул қилди.

Меҳмон юртимизга Франция Сенатининг бир неча аъзоси ҳамроҳлигида ташриф буюрган. Бу мамлакат парламентининг юқори палатасида «Франция – Марказий Осиё» депутатлар гуруҳи ташкил этилган. Қуйи палата бўлмиш Миллий йиғинда эса «Франция – Ўзбекистон» депутатлар гуруҳи ишлаб турибди. Мазкур делегациянинг ташрифи чоғида икки мамлакат ҳукуматлари ўртасида фуқаролар хавфсизлиги, фавқулодда вазиятларнинг олдини олиш ва оқибатларини бартараф этишда ўзаро ҳамкорликни таъминлашга қаратилган битим имзоланди.

Учрашувда Президент Ислом Каримов Франция сиёсий доираларида Ўзбекистон билан ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантиришга ажратилаётган эътиборни юксак қадрлашини таъкидлади.

Ўзбекистон – Франция муносабатлари жадал ривожланиб бормоқда. Икки мамлакат сиёсий, иқтисодий, илмий-маданий ҳамкорлик билан бир қаторда, ҳарбий-техникавий соҳа, парламентлараро алоқалар бобида яхши муносабат ўрнатган. Франция Ўзбекистоннинг Европа Иттифоқидаги савдо-иқтисодий шериклари орасида етакчи ўринда туради.

Шу кунгача мамлакатларимиз ўртасида турли соҳаларга оид йигирмага яқин ҳужжат қабул қилинган. Ҳозир яна шунга яқини тайёрланмоқда. Самарқанд билан Лион ҳамда Бухоро билан Рюэл-Малмэзон шаҳарлари ўртасидаги шериклик алоқалари изчил ривожланяпти.

Оқсаройдаги суҳбат мобайнида ўзаро манфаатли алоқаларни янада равнақ топтиришга оид масалалар юзасидан фикр алмашилди.

Учрашувда Рено Мюзелье мамлакатимиз раҳбарига Франция Президенти Жак Ширакнинг мактубини топширди.

(ЎзА).

СУРАТДА: қабул пайти.
Абдувоҳид ТЎРАЕВ олган сурат.

ЖАНУБИЙ КОРЕЯ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ ТАШРИФИ

Корея Республикаси Президентининг махсус вакили, тижорат, саноат ва энергетика вазири Шин Кук Хван раҳбарлигидаги делегация вакиллари 6 ноябрь куни Ўзбекистон Республикаси Ташқи ишлар вазирлигида бўлди.

Вазирнинг биринчи ўринбосари, Ўзбекистон Президентининг Афғонистондаги махсус вакили Содиқ Сафоев билан суҳбат чоғида Ўзбекистон – Жанубий Корея ҳамкорлиги самарали кечаётгани таъкидланди. Томонлар икки ўртадаги алоқалар кўламини янада кенгайтириш, истиқболда амалга оширилиши мумкин бўлган қўшма лойиҳалар юзасидан фикр алмашди. Хусусан, Афғонистон иқтисодиётини тиклаш масаласига алоҳида эътибор қаратилди.

Учрашув сўнгида Ўзбекистон Ташқи ишлар вазирлиги ҳамда Корея Тижорат, саноат ва энергетика вазирлиги ўртасида Афғонистондаги иқтисодий тикланиш ишларида ҳамкорлик тўғрисидаги ҳужжат имзоланди.

Шу куни делегация вакиллари Ташқи иқтисодий алоқалар агентлигида ҳам бўлди. Учрашувда ўзаро савдо-иқтисодий алоқаларни янада ривожлантириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ» СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ СИЁСИЙ КЕНГАШИНИНГ VIII ПЛЕНУМИ ТЎҒРИСИДА

АХБОРОТ

Тошкентда Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгашининг VIII пленуми бўлиб ўтди. Уни партия Сиёсий Кенгашининг биринчи котиби, Олий Мажлис депутати, академик Турғунпўлат Даминов очиб, йиғилганларга пленум кун тартибига қўйилган масалалар юзасидан ахборот берди. Шундан сўнг ҳайъат сайланиб, Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгашининг иккинчи котиби Абдували Ғуломмаҳмудов Пленумни бошқарди. Унда партия Сиёсий Кенгаши аъзолари, Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва вилоятлар партия Кенгашларининг биринчи, иккинчи котиблари иштирок этдилар.

Пленум кун тартибидан ўрин олган «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси тўққизинчи сессияси якунлари ва ундан келиб чиқадиган вазифалар хусусида»ги биринчи масала юзасидан партия Сиёсий Кенгаши котиби Равшан Ҳайдаров маъруза қилди. Нотиқ мамлакатимиз парламентининг бу улкан анжумандан кейин кечаётган жараёнлар ҳақида алоҳида тўхталиб, партия ташкилотларининг олдида турган муҳим вазифаларга йиғилганларнинг эътиборини қаратди. Ўз навбатида партия Сиёсий Кенгаши Котибиятининг Юртбошимизнинг сессияда сўзлаган маърузасидан келиб чиқадиган вазифаларга қаратилган тадбирлар мажмуаси ҳақида тўхталиб, уни бажариш ҳар бир партия аъзоси, бошланғич партия ташкилоти ва туман, шаҳар, вилоят Кенгашлари, Қорақалпоғистон Республикаси партия Кенгаши учун зарурийлигини уқтириб ўтди.

Пленум кун тартибидаги иккинчи масала юзасидан Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши котиби Тўхтамурод Тошев маъруза қилди. У «Сиёсий партиялар фаолиятида оммавий ахборот воситаларининг роли» тўғрисида батафсил гапириб, бу борада олиб борилаётган ишларга холис баҳо берди. Жумладан, нотиқ эътироф этганидек, бугунги кунда матбуот ҳақиқат ва ошкоралик жарчисига айланиб бормоқда. Мамлакатимизда рўй бераётган кескин ўзгариш ва юксалишларни изчил ёритиб бораяпти. Шунга ҳамоҳанг партиянинг Бош нашри - «Адолат» ижтимоий, сиёсий ва ҳуқуқий газетаси ҳам партия Сиёсий Кенгашининг барча бўғинлари тарғиботини қамраб олишга интилмоқда, партия мавзуига оид мақола ва материалларни изчил ёритиб келяпти. Шундай экан «Адолат»нинг 2003 йил учун обунасини пухта таъминлаш, обуначилар сонини ҳар доимгидан кўпайтиришга партиянинг амалий ёрдамини кучайтириш зарур.

Учинчи масала – партия ҳаётининг турли масалаларига бағишланди. Шу жумладан унда қуйи партия ташкилотларининг 2002 йилдаги фаолияти юзасидан ўз ҳисоботларини партия Сиёсий Кенгашига шу йилнинг 25 декабридан кечиктирмай жўнатиш қатъий белгилаб қўйилди.

Шундан сўнг пленумда кўрилган масалалар юзасидан музокаралар бошланди. Музокарларда сўз олган Хоразм вилоят партия Кенгашининг биринчи котиби Йўлдош Худойберганов, партия Сиёсий Кенгаши аъзоси Акбархўжа Раҳимов, Самарқанд вилоят партия Кенгашининг биринчи котиби Жуманиёз Алибеков, «Адолат» газетасии Бош муҳаррири ўринбосари Рустам Аҳмадалиев, партия Сиёсий Кенгаши ташкилий бўлими мудири Абдулла Ортиқов, партия аъзоси Маҳмуд Йўлдошев ва бошқалар маърузачиларнинг маърузаларини қўллаб-қувватлаб, партиянинг бугунги кундаги фаолияти ва истиқболдаги ишларига доир бой фикр-мулоҳазаларни изҳор қилдилар.

Пленумда кўрилган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

• Пленумга оид материалларни газетамизнинг 2-саҳифасида ўқийсиз.

ЮРТБОШИ ЎГИТЛАРИ:

❖ Адолат бўлмаган жойда норозилик, адоват, зиддият, қарама-қаршилик пайдо бўлиши муқаррар.

❖ Адолат ва ҳақиқат ғояси ижтимоий ҳаётимизнинг барча соҳаларини қамраб олмоғи даркор.

❖ Буюк аждодимиз Амир Темур айтганларидек, «Бир кунлик адолат ва юз кунлик тоат-ибодатдан афзалдир».

ЭЪЛОН!

Қорақалпоғистон Республикаси ва барча вилоят партия Кенгашларининг биринчи котиблари диққатига!

Партия Кенгашларининг бу йилги фаолияти, ташкилий партиявий ишлар юзасидан ҳисоботини шу йилнинг 25 декабригача Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгашига жўнатишингизни сўраймиз.

Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши.

АВЛОД КАМОЛИ – ЮРТНИНГ ЖАМОЛИ

Қорақалпоғистон Республикаси прокурори Ҳакимбой ҲАЛИМОВ билан суҳбат

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг икки йил бурун қабул қилган «Вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссиялар фаолиятини такомиллаштириш тўғрисида»ги қарори матбуотда эълон қилиниши билан ижтимоий-сиёсий ва маънавий-маърифий ҳаётимизда фаол амал қила бошлади. Бугунги кунда республикамизнинг барча вилоятларида, туман ва шаҳарларида вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссиялар қатъий режа аосида иш олиб боришяпти. Улар фаолиятининг самарали бўлиши эса, ҳуқуқ ва тартибот органларининг ҳиссаларига ҳам боғлиқ. Хўш, бу борада Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси томонидан кўрсатилаётган ёрдам қандай бўлмоқда? Қуйидаги мулоқотимиз ана шу мавзуда.

– Ҳакимбой Ашурович, ҳукуматимизнинг тарихий қарори кўрсатмаларига мувофиқ, Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси ҳам ўз вақтида иш режаларини белгилаб олган эди. Ана шу дастур қандай амалга оширилмоқда?

– Аввало бир фактни алоҳида мамнуният ва фахр-ифтихор билан таъкидлаб ўтишимиз керак. Гап шундаки, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг ташаббуси билан соғлом авлод тарбияси мустақилликнинг илк йиллариданоқ энг устувор вазифа деб белгиланган. Баркамол авлодни тарбиялаш масаласи бизнинг мамлакатимизда давлат сиёсати даражасига кўтарилди. «Буюк давлатни фақат соғлом миллат, соғлом авлодгина қура олади!» деган ғоятда доно сўзлар бу сиёсатнинг қутлуғ шиорига айлангандир. Бундай буюк ғамхўрликнинг яна бир ёрқин намунаси Юртбошимиз имзоси билан куни кеча матбуотда эълон қилинган «Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармасини тузиш тўғрисида»ги Фармон бўлди. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси эса, ана шу Фармонни бажариш юзасидан ҳамда жамғармага юкланган асосий вазифаларни амалга ошириш учун зарур шарт-шароитлар яратиш мақсадида дарров ўзининг махсус қарорини қабул қилди. Мамлакатда амалга оширилаётган Кадрлар тайёрлаш миллий дастурига мувофиқ ҳамда ўсиб келаётган ёш авлоднинг жисмоний ва маънавий саломатлигини шакллантиришнинг, соғлом турмуш тарзига интилиш ва спортга меҳр-муҳаббатни сингдиришнинг ғоят муҳим шарти сифатида болалар оммавий спортини ривожлантиришни таъминлаш мақсадида эълон қилинган Фармон ва қарор вояга етмаганлар ишлари бўйича изланишлар олиб бораётган барча комиссиялар, ташкилотлар ва идоралар учун ҳам қимматли дастуриламаллар, десам хато қилмайман.

Қорақалпоғистон Республикаси прокуратураси органларида вояга етмаганларнинг ҳуқуқларини муҳофаза қилиш, улар орасида қаровсизлик ва ҳуқуқбузарликнинг олдини олиш билан шуғулланувчи давлат тизими идоралари фаолиятига ижтимоий паспортлар тузиш, ишни мувофиқлаштириш ва ҳамкорликни яхшилаш йўлида бир қатор ижобий натижаларга эришилди.

Масалан, ёшларни иш билан банд қилиш, ўсмирларни миллий ҳунармандчиликка ўқитиш ва касбга йўналтириш учун фермерлик ва тадбиркорлик имкониятидан фойдаланиб, жорий йилнинг ўзида Тўрткўл туманида 140 нафардан зиёд вояга етмаганлар иш билан таъминланди. Беруний тумани прокуратураси ходимлари эса, мактабларга ташриф буюриб, ўқишга бормай юрган ўқувчиларни аниқлашди. Қарийб 100 нафар ўсмир мактабдан узоқда юрганлигининг сабаблари ўрганилиб, кам таъминланган оилаларга қонунда кўрсатилган бўйича моддий ёрдамлар уюштириб берилди. Ўқувчиларнинг мактабга муттасил қатновлари, яъни, дарсларни давом эттиришлари йўлга қўйилди. Худди шундай рейдлар Тахиатош шаҳрида, шунингдек, Амударё Қўнғирот, Чимбой, Қонликўл туманларида ҳам уюштирилди.

– Ушбу амалга оширилаётган ишлар ва кўрилаётган чора-тадбирлар натижасида вояга етмаганлар орасида жиноятчилик камайди, деб хулоса қилиш мумкинми?

– Албатта. Масалан, бултур вояга етмаганлар орасида жиноятчилик кўрсаткичлари Тахиатош шаҳрида 60, Амударё туманида 35, Беруний туманида 44,4, Тўрткўл туманида 33,3, Элликқалъа туманида 78, Тахтакўпир туманида 100 фоиз камайишига эришилди. Жорий йилнинг ўтган саккиз ойида эса, Элликқалъа, Нукус, Қораўзак, Тахтакўпир ва Мўйноқ туманларида яшайдиган вояга етмаганлар орасида жиноятчилик умуман содир этилмади.

– Вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссияларнинг Тошкентда бўлган йиғилишида эзгу бир ташаббус ўйи билан юрганлигингизни айтган эдингиз. Мулоқотимиз мавзуига бевосита алоқадор бўлган ана шу ташаббусни ўртага ташладингизми?

– Олис қишлоқларда жойлашган мактабларни тоза ичимлик суви билан таъминлаш тўғрисидаги ташаббусимизни туман ҳокимликлари ҳузуридаги вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссиялар, тадбиркорлар ва жамоатчилик фаол қўллаб-қувватлади. Жумладан, 65 та мактабда сув чиқариш мосламалари қурилди, 23 та мактабда эса, капитал таъмирлаш ишлари олиб борилди. Ҳар бир маъмурий органнинг биттадан мактабга оталиқ қилиши кераклиги ҳақидаги яна бир таклифимизни эса Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси маъқуллаб, махсус қарор чиқарди. Масалан, Ички ишлар вазирлиги Нукус шаҳридаги 4-мактабга, Божхона, солиқ бошқармалари 1-сонли гимназия ҳамда 16-сонли лицейга капитал таъмирлаш ишларида ёрдамлашди.

– Вояга етмаганлар даврасида олиб борилаётган ишларни тағин ҳам кучайтириш ва самаралироқ қилиш учун яна нималарга кўпроқ эътибор бериш керак, деб ўйлайсиз?

– Тўғриси, суд, милиция идораларининг етакчилари ҳам, фаоллари ҳам, бизнинг ходимлар ҳам ушбу эзгу ишга кўмаклашишда ранг-баранг тадбирлардан фойдаланишяпти, изланишлар олиб боришяпти. Масалан, бевосита маҳаллалар ва жамоалар ҳузурида ўтказаётган мулоқотларимиз ёмон эмас. Уларда энг аввало Бош Қомусимиз бўлган Ўзбекистон Конституциясининг мазмун-моҳияти, афзалликлари, кафолатлари тўғрисида, шунингдек, ҳар томонлама малакали тайёрланган қонунларимизнинг аҳамияти, турмушимизга ёт хавф-хатар ва жиноятлар, уларнинг асоратлари ҳақида ўз вақтида тушунтиришлар, йўл-йўриқлар бериб боряпмиз. Лекин, тан олишимиз керак, бундай тадбирларда баъзан мутахассисларнинг иштироки суст бўляпти. Шунинг учун учрашув ва мулоқотларда таниқли ҳуқуқшунослар ва қонуншуносларнинг янада кўпроқ қатнашишига эришишимиз керак. Иккинчидан, вояга етмаганлар ишлари бўйича бутун Ўзбекистонимизда танилган, яъни, расмий идоралар ва мутахассислар томонидан эътироф этилган комиссияларнинг тажрибаларини фаол ва изчил оммалаштириш лозим. Учинчидан, вояга етмаганлар билан ишлашга даъват этилганлар ва комиссияларга мўлжалланган нашрларни, қўлланмаларни кўпайтириши зарур.

Ўсмирларга ва ёшларга ҳар доим алоҳида эътибор билан қараш, уларнинг баркамол инсон бўлиб вояга етишишлари учун қайғуриш ҳар қачон, ҳар қандай жамоа, ҳар қандай эзгу ниятли инсон учун қатъий бурч ва ўзига хос шарафдир. Чунки, бугунги болалар, ўсмирлар бизнинг эртанги кунимизга ҳақиқий эгалар бўлиб етишадилар.

Суҳбатни Юсуф БЕРДИЕВ ёзиб олди.

ВАТАН РАВНАҚИ ВА ХАЛҚ ФАРОВОНЛИГИ ЙЎЛИДА

«Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг тўққизинчи сессияси якунлари ва ундан келиб чиқадиган вазифалар хусусида» Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши котиби Равшан Ҳайдаровнинг Сиёсий Кенгашнинг VIII пленумида сўзлаган маърузаси

Ҳурматли пленум қатнашчилари!

Сизга яхши маълум: мухтарам Президентимиз Ислом Каримов иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг тўққизинчи сессиясида «Ўзбекистонда демократик ўзгаришларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамияти асосларини шакллантиришнинг асосий йўналишлари»га бағишланган маърузаси билан чиқди. Унда мамлакатимизнинг ижтимоий-сиёсий ҳолати ҳар томонлама чуқур таҳлил қилинди, ҳозирги пайтда демократик фуқаролик жамиятини барпо этишнинг асосий йўналишлари кўрсатиб ўтилган.

Жамият ҳаётини демократлаштириш борасида амалга оширилган ишларни таҳлил қилиб Юртбошимиз қуйидагиларни алоҳида уқтириб ўтди:

«Мамлакатимиз тарихан қисқа вақт мобайнида дунё ҳамжамиятидан муносиб ўрин эгаллади, керак бўлса, ўзининг мустақил овозига эга бўлди, десак, бу ҳам ҳеч қандай муболаға бўлмайди.

Биз шуни унутмаслигимиз кераккки, бундай эътироф, Ўзбекистоннинг жаҳон миқёсида ортиб бораётган нуфузи – бу, аввало, [illegible] Айтиш керакки, бу Марказий Осиё минтақасида хавфсизлик ва барқарорликни таъминлаш бўйича давлатимиз [illegible] ҳамжамияти томонидан эътироф этилиши [illegible]».

Шу маънода, жорий йилнинг январь ойида ўтказилган умумхалқ референдуми Ватанимиз сиёсий ҳаётида ғоят муҳим воқеа бўлганини таъкидлаш даркор. Референдумнинг ўтказилиши ва унинг якунлари давлатчилигимиз ривожида, жамиятни демократик янгилаш жараёнида муҳим босқич бўлди. Энг асосийси, референдум натижалари мамлакатимизда олиб борилаётган сиёсатнинг жамоатчилигимиз, аҳолимиз томонидан қанчалик қўллаб-қувватланаётганини амалда яққол тасдиқлади.

Буларнинг барчаси демократик ва ҳуқуқий давлат, фаровон ҳаёт барпо этишдек, ўз олдимизга қўйган олижаноб мақсад ва марраларга етиш йўлида юртимизда амалга оширилаётган катта ўзгаришларнинг аниқ ва ёрқин кўринишидир».

Партиямиз референдум арафасида барча партия аъзоларимизга, партиямиз хайрихоҳларига, тарафдорларига, халқимизга мурожаат қилиб ўз қарашларини, ўз позициясини аниқ-равшан билдирди. Биз икки палатали парламент тарафдоримиз. Чунки у сиёсий партиялар парламентчилик фаолиятини ҳар томонлама фаоллаштириб, партиямизнинг кўрилаётган масалаларни ҳал этишдаги иштирокини кучайтиради, қарашларини аниқ ошкор қилишга, сайловчилар томонидан сиёсий фаолиятини тўғри баҳолашга, партия етакчи раҳбарларини, депутатларимизни аҳоли томонидан яхши танилишига кенг имкониятлар очади.

«Биз барчамиз шуни яхши тушуниб олишимиз зарурки, – дея таъкидлади Юртбошимиз сессияда, – жамиятимизни янада демократлаштириш ва фуқаролик институтларини шакллантириш, аввало аҳоли сиёсий фаоллигининг ўсиши, унинг сиёсий маданиятининг юксалиши ва давлат ҳаётида нечоғли фаол иштирок этиши билан узвий боғлиқ.

Бу масалани ечишда биринчи галда мамлакатимиздаги мавжуд сиёсий партия ва жамоат ташкилотлари – буни тан олиб айтишимиз керак – ҳозирги заиф ва мўрт ҳолатдан чиқиб, ўз фаолиятини жонлантириши, тараққий топган демократик давлатлар тажрибаси асосида юртимизда [illegible] парламентаризм тизими, ижобий сиёсий рақобат муҳитини қарор топтиришга ва жамиятимиз сиёсий майдонида тан олинган оппозиция пайдо бўлишига ҳисса қўшиши лозим.

Ишончим комилки, Олий Мажлисимизни икки палатали қилиб тузиш ғояси, қуйи палатага асосан партиялар томонидан тақдим этиладиган номзодлар рўйхати бўйича сайлов тизимини жорий қилиш [illegible] кучли туртки беради. Ўйлайманки, [illegible] хизмат қилади».

Шундай экан Юртбошимизнинг бу сўзларидан келиб чиқиб, [illegible] унда кўпроқ ўрин эгаллаш ва сайланган ваколат органларида ўз Дастурларидаги мақсадларини рўёбга чиқариш борасида профессионал тарзида иш олиб боришдир.

Бу вазифаларни бажариш учун ҳозирги кунда партиямиз нималарга эътиборни қаратиши керак? Олдимизда қандай вазифалар турибди? Партия Сиёсий Кенгаши Котибияти сессияда қўйилган бу муҳим вазифаларни бажариш учун қуйидаги тадбирлар мажмуасини амалга оширишни зарур деб ҳисоблайди:

1. Барча бўғиндаги партия ташкилотлари раҳбар органларини етук, ишбилармон, жонкуяр партия кадрлари билан мустаҳкамлаш, ташкилий-партиявий ишларни жонлантириш. Бу йўналишда қилинадиган ишлар мажмуасига биринчи навбатда Тошкент шаҳри, Навоий, Сурхондарё, Наманган вилоят партия Кенгашларини тажрибали партия кадрлари билан мустаҳкамлаб, фаолиятини қайтадан кўриб чиқиш. [illegible]

2. Партия сафларига халқ орасида обрў-эътиборли, илғор фикрли, сиёсий жиҳатдан етук, ғайратли фуқароларни жалб этиш. Сиёсий Кенгашнинг барча Пленумларида таъкидлаб келингандек, партиянинг мавқеи, унинг обрў-эътибори энг аввало фуқаролар орасидаги ташкилий, тарғибот-ташвиқот ишлари билан белгиланади.

Ҳозирги кунда партиямиз рўйхатида қирқ мингга яқин аъзо бор. Лекин улар орасида партия аъзосининг партия олдидаги ўз мажбуриятларини унитиб юборган, жамоат ишларига умуман аралашмай қўйган, лоқайд, фаолияти партия низоми талабларига жавоб бермайдиган фуқаролар ҳам йўқ эмас. Эндиликда бошланғич партия ташкилотларининг вазифаси бундай «партиядош»лардан озод бўлиб, партия Низоми ва Дастурини тўла тан оладиган, ундаги мақсадларни амалга ошириш учун куч-ғайратини аямайдиган, элим-юртим деб ёниб яшайдиган фуқаролар эвазига партия сафларини тўлдиришдан иборат.

3. Бўлажак парламент ва маҳаллий Кенгашларга бўладиган сайловларда депутатликка номзод сифатида кўрсатиладиган партия фаоллари рўйхатларини шакллантира бориш. «Адолат» СДПнинг ҳар бир аъзоси ўзи фаолият кўрсатаётган партия ташкилотида танилади, шаклланади. Табиийки, ҳар бир партия фаолининг тавсифини жойлардаги партия Кенгашлари яхши билади. Шуни ҳисобга олган ҳолда ҳар бир туман, шаҳар, вилоят Кенгашларида парламент ва маҳаллий кенгашларга бўладиган сайловларга кўрсатиладиган номзодлар бирламчи рўйхатларини тузиб, уни муҳокамадан ўтказиб, 2003 йилдан бошлаб Сиёсий Кенгашга тавсия этиш жоиз. Бу кўрсатилаётган номзодларни ҳар томонлама чуқур ўрганиб чиқишга, уларнинг партиядаги фаолиятини кузатиб боришга ва Сиёсий Кенгашда ўзига хос номзодлар резервини яратишга имкон беради.

4. Партия сайловолди дастурини ишлаб чиқиш бўйича ишларни йўлга қўйиш. Сайловолди дастури сайловларда қатнашаётган сиёсий партиянинг энг масъулиятли ҳужжатларидан биридир.

Шу сабабли бу ҳужжатни ишлаб чиқишда барча партия Кенгашлари, ташкилотлари, аъзоларининг иштироки мақсадга мувофиқдир. Чунки уларнинг таклифлари дастурнинг ҳар томонлама пухта тузилишига имкон беради.

5. Партиянинг омма орасида обрў-эътиборини ошириш, партия Дастури мазмун-моҳияти ва маслакларини халққа тушунтириш борасидаги тарғибот-ташвиқот, маданий-маърифий ишларини кучайтириш. Бу йўналишдаги тадбирлар мажмуаси Юртбошимиз Ислом Каримовнинг Олий Мажлиснинг тўққизинчи сессиясида сўзлаган маърузасидан келиб чиқадиган вазифалар билан бирга биринчи навбатда экстремизм ва ашаддий ақидапарастликнинг ҳар қандай кўринишларига, халқаро терроризмга қарши ғоявий кураш олиб бориб, мустақиллигимизни янада мустаҳкамлаш, фуқароларни, ёшларни истиқлол ғояларига садоқат, ватанпарварлик руҳида тарбиялаш борасидаги тарғибот ишларини ўз ичига олади. Бу тадбирларни амалга оширишда барча имкониятлардан – таълим муассасалари, ташкилот ва корхоналардаги учрашувлардан, давра суҳбатларидан, оммавий-ахборот воситалари – телевидение, радио, газеталардаги чиқишлардан ҳар томонлама самарали фойдаланишни тақозо этади.

Ҳурматли партиядошлар! Партиямизнинг бўлажак сайловлардаги муваффияти кўп жиҳатдан юқорида санаб ўтилган тадбирлар мажмуасининг тўлақонли бажарилишига боғлиқ. Шу сабабли барчамиз бир тан, бир жон бўлиб ишга киришайлик. Зеро, партиядошларимиз, ҳамфикрларимиз, халқимиз биздан Ватан равнақи ва халқ фаровонлиги йўлида янги улкан ишларни кутмоқда.

МАТБУОТ– ОШКОРАЛИК КЎЗГУСИ, ҲАҚИҚАТ ЖАРЧИСИ

«Сиёсий партия фаолиятида оммавий ахборот воситаларининг роли тўғрисида» Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши котиби Тўхтамурод Тошевнинг Сиёсий Кенгашнинг VIII пленумида сўзлаган маърузаси

Азиз партиядошлар!

Иккинчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг тўққизинчи сессиясида Президентимиз Ислом Каримов «Ўзбекистонда демократик ўзгаришларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамияти асосларини шакллантиришнинг асосий йўналишлари» деб номланган маърузасида жамиятимизни янада ислоҳ қилиш борасидаги бир қатор муҳим йўналишларни кўрсатиб бердилар. Жумладан, оммавий ахборот воситалари фаолияти ҳақида ҳам тўхталиб: «Эркин матбуот реал вазият шароитида фаолият кўрсатиши, ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий ҳаётнинг долзарб муаммоларини далил кўтариб чиқиши, одамларни безовта қилаётган барча масалаларни жамоатчилик муҳокамасига ҳавола этиши, ҳокимият ва бошқарув тузилмаларининг қабул қилаётган қарорлари ва фаолиятига танқидий, шу билан бирга холис баҳо бериб бориши керак» дея алоҳида таъкидлаб ўтдилар.

Маълумки, оммавий ахборот воситалари бу – ҳар бир давлатнинг ўз иродасини ўтказишдаги асосий ҳокимият ресурсларидан биридир. Шунингдек, ОАВ фуқаролик демократик жамиятда фуқароларнинг давлат органлари устидан назоратни амалга оширувчи воситадир.

Шу нуқтаи назардан қараганда, «тўртинчи ҳокимият»нинг асосий вазифаларидан бири– жамиятнинг икки таркибий қисми бўлган давлат ҳокимият органлари ва фуқароларни умумманфаат йўлида бирлаштиришдир. Биринчидан, давлат ўзининг ўтказилаётган ижтимоий-сиёсий, иқтисодий сиёсатини ёритиб бера олувчи, қолаверса ўз фуқароларини давлат ва фуқаролар манфаатларига зид келувчи ғоялардан, унсурлардан ҳимоя қилиш учун ҳам ўз ахборот воситаларига эга бўлиши кераклигини ҳеч қачон инкор қилмайди. Иккинчидан, оммавий ахборот воситаларидагина жамиятда юз бераётган ҳар бир масала, муаммо бўйича жамоатчилик фикрини шакллантириш, тўғри йўналишга бура олиш имконияти мавжуд. Норасмий «тўртинчи ҳокимият» мақомини олган бугунги ахборот-мафкуравий урушлар авж олган бир пайтда уларнинг фаолияти янада катта аҳамият касб этади.

Бугун кимнинг мафкураси, маънавияти, миллий ғояси қудратли бўлса ўша енгиб чиқади. Президентимиз Ислом Каримов ўз асарларида бир неча бор уқтириб ўтганидек, «Мафкура полигонлари ядро полигонларидан кучлидир». Ҳозирги вазиятда қурол-яроқ билан эмас, балки «фикрга қарши фақат фикр, ғояга қарши фақат ғоя, жаҳолатга қарши фақат маърифат» билангина курашиб олға бориш мумкин.

Маълумки, дунёдаги деярли барча мамлакатларда оммавий ахборот воситалари ҳамиша етакчи ўрин тутиб келган. Газета ва журналлар, радио ва телевидение воситалари ҳар бир давлатда омма билан ҳокимият ўртасида ўзига хос алоқа воситаси, кўприк сифатида, ошкоралик кўзгуси, ҳақиқат жарчиси бўлиб хизмат қилади. Шунинг учун ҳам Юртбошимиз оммавий-ахборот воситалари том маънода «тўртинчи ҳокимият» даражасига кўтарилмоғи лозим дея кўрсатма беради.

«...Ютуқни ютуқ, камчиликни камчилик, жиноятни жиноят, хиёнатни хиёнат» деб ҳамма нарсани ўз номи билан аташ– том маънодаги демократик жамият матбуотининг ҳақиқий қиёфасини белгилаб беради.

Ислоҳотларни амалга ошириш чоғида ҳар қандай ташкилотда белгиланган режалар, вазифалар кўп. Лекин шундай бўлсада инсон барибир ўзи аъзо бўлган партияси учун, ўз партиясининг фаолиятини кучайтириш учун, унинг нашрларини оммалашиши учун жонкуяр бўлмоғи, вақт топмоғи керак. Унда ватанпарварлик ҳис-туйғуси жўш урмоғи лозим. Айниқса, бугунги кунда катта сайловлар олдида турган бир пайтимизда бу жуда муҳимдир. Одамларнинг сиёсий онгини ўстиришда, сиёсий фаоллигини оширишда партияларнинг ўрни ғоят катта. Биз тезроқ мустабид тузум иллатларидан халос бўлишимиз, янгича онг, янгича шуур билан ишлашимиз керак. Зеро, йўлбошчимиз айтганларидек, ҳар бир инсон жамиятдаги ўз ўрнини билиши, ўзининг жамиятнинг ажралмас қисми деб ҳис этиши даркор. Бугунги кунда партияларнинг ўзаро рақобат кураши ғоя ва қарашларнинг курашидир. Парламентдан кўп ўрин олиш учун, ўз сайловчиларининг овози учун курашдир. Келгусида бўладиган сайловлар бизнинг партиямиз учун жуда катта синов бўлиши аниқ. Маълумки, парламентимиз икки палатали парламентга ўтиш босқичига кириб бормоқда. Қуйи палата фақат партияларнинг вакилларидан иборат бўлади. Биз ҳозирданоқ ўз номзодларимизни аниқлаб боришимиз лозим.

Ўтган етти йилу 8 ой мобайнида Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши биринчи котиби Турғунпўлат Даминов бошчилигида катта ташкилий, ижтимоий-сиёсий ишлар амалга оширилди. Партияни ташкил этишда ва уни оёққа турғазишда Сиёсий Кенгашнинг иккинчи котиби Абдували Ғуломмаҳмудов, Сиёсий Кенгаш котиблари Анвар Жўрабоев, Равшан Ҳайдаров, Сиёсий Кенгаш аъзолари Турғун Эргашев, Жуманиёз Алибеков, Раҳмат Аҳмедов, Абдусамат Мамажонов ва бошқа кўплаб фаолларимиз ҳақиқий жонбозлик кўрсатдилар. Ўтган йиллар давомида мустақилликнинг меваси бўлган «Адолат» социал-демократик партияси сон ва сифат жиҳатидан мустаҳкамланди. Барча вилоят, туман ва шаҳарларда Кенгашлар, йирик ишлаб чиқариш корхоналари қошида эса бошланғич партия ташкилотлари тузилди ва улар ҳар жиҳатдан мустаҳкамланди. Партиямиз вакиллари Парламентга ва маҳаллий ҳокимиятларга бўлиб ўтган сайловларда фаол иштирок этдилар. Бундай тадбирларда иштирок этиш ёш партиямиз учун жуда катта тажриба мактаби ва синов палласи бўлди, десак янглишмаймиз. Партия ўзининг амалга оширган ижтимоий, сиёсий, маданий, маърифий тадбирлари туфайли халққа янада танилди ва яқинлашди, унинг ичига чуқурроқ кириб борди. Натижада партиянинг аъзолари ва хайрихоҳлари кўпайди. Бугунги кунга келиб Ўзбекистон «Адолат» социал-демократик партиясининг аъзолари сони 40 минг кишидан ошиб кетди. Шундан 12844 нафари аёллардир. Партиянинг ижтимоий таркиби эса қуйидагича: зиёлилар 29,1 фоизни, ишчилар 24,2 фоизни, деҳқон ва қишлоқ хўжалик ходимлари 10,3 фоизни, нафақадагилар 11,4 фоизни, хизматчилар (яъни, бошқарув органлари вакиллари) 10,2 фоизни, тадбиркорлар 3,4 фоизни, талаба ва ёшлар 6,4 фоизни ташкил этади.

Партиямизнинг бош нашри бўлмиш «Адолат» газетаси ҳам ҳар доим бўлганидек, ўз номига муносиб бўлиш, ҳаётнинг ҳамма соҳаларини изчил ёритиш юзасидан зарур чораларни кўриб келмоқда. Газета ўз саҳифаларида ижтимоий адолатни қарор топтириш, фуқаролик жамиятини қуриш, қонун устиворлигини таъминлаш, мамлакатимизда ҳуқуқий демократик давлат барпо этишга баҳоли қудрат хизмат қилмоқда. Шу билан бирга ҳукуматимизнинг ички ва ташқи сиёсатини ёритиш, Ўзбекистоннинг дунё ҳамжамиятидаги тутган ўрнини кўрсатиш, иқтисодий ислоҳотларни жадаллаштириш, одамларнинг ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, партиямизнинг дастурий ғояларини тарғиб қилиш, унинг фаолиятини кенг ёритиш борасида кўплаб мақолалар чоп этмоқда. Шу билан бирга асосий мавзуини партиямизнинг фаолиятига қаратмоқда. Жойларда партия Сиёсий Кенгашининг қарорларидан келиб чиққан ҳолда бошланғич партия ташкилотларининг олиб бораётган ишлари тўғрисида турли ахборот ва мақолалар, материаллар бериб борилмоқда. Партия Сиёсий Кенгашининг ҳар бир пленуми материаллари газета саҳифаларида тўлатўкис ёритилмоқда. Газета саҳифаларида Сиёсий Кенгаш котиблари, Сиёсий Кенгаш аъзолари, депутатларимиз ўз мақолалари билан чиқиб турибдилар. Шунингдек, мутахассислар, юристлар қабул қилинаётган янги қонунларимизни газета саҳифаларида шарҳлаб беришда фаол иштирок этмоқдалар.

Ўтган йиллар мобайнида «Адолат» ижтимоий-сиёсий ва ҳуқуқий газетаси мунтазам чиқиб турди. Бугун унинг 384-сони муштарийлар қўлига тегди. Газетамиз Республикамизда ўтказилган бир қанча танловларнинг ғолиби деб эътироф этилди. Кенг

жамоатчилик томонидан (1998 йили) республикадаги энг далил газета деб тан олинди.

Албатта, бу муваффақиятларда ижодий жамоанинг ҳиссаси катта. Зоҳир Тўрақулов, Рустам Аҳмадалиев, Каримжон Рихсиев, Носир Зоҳидов, Асқар Жалилов, Ҳазратилло Рўзиев, Раъно Маҳмудова, Гулнора Раҳимова каби журналистларнинг ҳар бир мақоласи муштарийларни бефарқ қолдирмайди. Шунинг учун ҳам таҳририятга келаётган хатлар, ташриф буюраётган мухлисларнинг сони тобора ортиб бормоқда.

– Мен, – деб ёзади Қашқадарё вилояти Касби туманида истиқомат қилувчи Ҳаким Пардаев, – газетангизнинг чин мухлисиман. Айниқса, газета саҳифаларида фуқароларнинг, ҳақ-ҳуқуқларини ҳимоя қилиб ёзган мақолаларингиз энг савобли ишлардан биридир. Чунки инсонни, унинг ҳақ-ҳуқуқини ҳимоя қилиб рўшноликка олиб чиқиш катта савобдир...

Қувончилиги шундаки, бундай мактублар жуда кўп. Ўтган йили биз муштарийлардан мингдан зиёд хат-хабар олдик. Хатларнинг кўпи газетада эълон қилинди. Аксарияти мутасадди ташкилотларга юборилиб ижобий ҳал этилди. Яна бир қувонадиган ҳол: газетага ёзувчи муаллифларнинг сони ортди.

Ижодий жамоа ҳукуматимизнинг, шахсан Президентимизнинг оммавий ахборот воситалари олдига қўйган вазифаларини чуқур ҳис этган ҳолда ишламоқда.

Биз газетасиз ҳаётимизни тасаввур этолмаймиз. У бизни ижтимоий-сиёсий ҳаётимизда содир бўлаётган янгиликлардан воқиф этибгина қолмай, балки эзгуликка еттаклайди, яхшиликка чорлайди.

Бугун биз фурсатдан фойдаланиб, Пленум қатнашчиларидан барча партиядошлардан, ҳайрихоҳлардан «Адолат» газетаси учун 2003 йилга обунани уюшқоқлик билан ўтказиб беришларини сўраймиз.

Давлатимиз раҳбари ўз маърузаси сўнгида Ўзбекистон мустақиллик йилларида кўп асрлик тарихимизнинг синов ва сабоқларга бениҳоя бой бўлган ғоят мураккаб, лекин шарафли босқичини босиб ўтганини алоҳида таъкидлаб: «Энг муҳими, энг асосийси – халқимиз ўзининг сабру матонатини, донишмандлигу бағрикенглигини, меҳнат-севарлик фазилати ва бунёдкорлик қудратини, белгиланган мақсад сари, аввало ўз кучи ва салоҳиятига таянган ҳолда қатъият билан боришга қодир эканини бутун дунёга намоён этди», – деди.

Биз бугун барпо этаётган ҳаёт, деб таъкидлади Юртбошимиз сўзининг охирида, янги жамиятни, авваламбор, ўзимиз учун, униб-ўсиб келаётган, бугун бошлаган ишларимизни эртага давом эттиришга қодир бўлган болаларимиз учун қурмоқдамиз.

Шундай эзгу ишда ҳамма иштирок этиши, ҳаётнинг яхшиланиши ва буюк келажакни барпо қилишга ҳисса қўшиши лозим.

Ўзбекистонда демократик ўзгаришларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамияти асосларини шакллантиришнинг асосий йўналишлари ҳар бир фуқарога мамлакатимиз тараққиётининг ҳозирги муайян босқичида ўз ўрнини топишига, ана шу умуммиллат, умумжамият ишига муносиб улуш қўшишга ундайди.

● Маъруза қисқартирилган ҳолда босилди.

Суратларда: пленум қатнашчилари ўзаро мулоқотда.

ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ» СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИ СИЁСИЙ КЕНГАШИ VIII ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

Пленум муҳокамасига қўйилган Сиёсий Кенгаш котиби Равшан Ҳайдаровнинг «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси тўққизинчи сессияси якунлари ва ундан келиб чиқадиган вазифалар хусусида» ва Сиёсий Кенгаш котиби Тўхтамурод Тошевнинг «Сиёсий партия фаолиятида оммавий-ахборот воситаларининг роли» тўғрисидаги маърузаларини ҳамда маърузалар муҳокамасида сўзга чиққан партиядошларнинг фикрларини инобатга олган ҳолда Ўзбекистон «Адолат» социал демократик партияси VIII Пленуми

ҚАРОР ҚИЛАДИ:

1. Сиёсий Кенгаш котиби Равшан Ҳайдаровнинг «Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг тўққизинчи сессияси якунлари ва ундан келиб чиқадиган вазифалар хусусида» ва Сиёсий Кенгаш котиби Тўхтамурод Тошевнинг «Сиёсий партия фаолиятида оммавий-ахборот воситаларининг роли» тўғрисидаги маърузалари маъқуллансин.

2. Маърузаларда қўйилган партиянинг ҳозирги кундаги асосий вазифалари барча бўғиндаги партия ташкилотларида муҳокама қилинсин ва режа асосида уни амалга оширишга киришилсин.

3. Партия Сиёсий Кенгаши Тошкент шаҳар, Навоий, Сурхондарё, Наманган вилоят партия Кенгашлари ишини жонланишини таъминлашга қаратилган ташкилий ишларни амалга оширсинлар.

4. Қорақалпоғистон Республикаси, Тошкент шаҳри ва барча вилоят партия Кенгашлари «Адолат» ижтимоий-сиёсий, ҳуқуқий газетасига партия аъзолари ва ташкилотлари томонидан кенг кўламли обунани таъминласинлар.

5. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Сиёсий Кенгаш Котибияти зиммасига юклатилсин.

Огоҳликка даъват

XX АСРДАН ЎТГАН ИЛЛАТ: ТЕРРОРИЗМ ВА ЭКСТРЕМИЗМ

Инсоният тарихи, бу – аввало цивилизациялар кураши тарихидир. Бу – иқтисодий, сиёсий ва мафкуравий курашлар шаклида намоён бўлади. Уларнинг ҳаммаси ҳам инсониятга, тараққиётга ғов бўладиган жиноятдир. Янги минг йиллик жаҳонда жиноятнинг энг мудҳиш ва жирканч кўриниши – халқаро терроризм ва диний экстремизмнинг фаоллашуви билан қарши олинди.

Хўш, терроризм нима?

Террор, терроризм бу – рақибларни жисмонан йўқ қилишга асосланган сиёсий курашнинг бир усулидир. Унинг ички (бир мамлакат доирасида) ва ташқи кўринишлари мавжуд. Ташқи кўриниши, бу – ёвуз кучларнинг давлатлар, минтақалараро муносабатларни кескинлаштиришга ва ҳатто ўз фойдасига ўзгартиришга қаратилган қўпорувчилик ва бузғунчилик ҳаракатидир. Натижада кўплаб бегуноҳ кишиларнинг қурбон бўлишига, умуминсоний қадриятларнинг топталишига, моддий бойликларнинг йўқ қилинишига олиб келади. Халқлар осойишталиги, тенглигига таҳдид солади, тараққиётга ғов бўлади.

Халқ борки, дин бор. Турли халқлар, миллатлар у ёки бу динга эътиқод қиладилар. Террористлар ана шу диний айирмачиликлардан ҳам фойдаланадилар, уларни бир-бирларига қарама-қарши қўядилар, гиж-гижлайдилар. Аслида у ёки бу дин, мизҳаб ниқоби остида ҳаракат қилаётганлар билан террористларнинг мақсадлари бир, улар бир танганинг икки томонидирлар.

Диний йўл билан зўравонлик сиёсатини ўтказиш диний экстремизм дейилади. Экстремизм босим, тазйиқ ўтказиш, куч ишлатиш демак. Аслида экстремистларнинг на миллати бор ва на бирор динга эътиқод қиладилар. Уларнинг ичида ғирт худосизлари ҳам бор. Улар жаҳоннинг турли бурчакларидан йиғилган, енгил-елпи ҳаёт кечиришга ўрганган, ашаддий жиноятчи – қаллакесар тўдалардир. Улар ичида ҳали суяги қотмаган, оқ-қорани ажрата олмайдиган, лоқайд ота-оналарнинг иймони суст фарзандлари – алдовга учраган ёшлар ҳам бор.

Экстремистлар турли ном, оқим, партиялар шаклида ҳаракат қиладилар. Уларнинг баъзиларига тўхталмоқчимиз.

1. Фундаментализм (ақидапарастлик) аввалги диний асосга қайтиш ва тиклашга қаратилган диний ҳаракат.

Пайғамбар Исо (а.с.) га тушган «Инжил»ни соф ҳолига қайтаришга уринишлар бўлганидек, Ислом динидаги дастлабки фундаментал ғояларга қайтиш – ислом фундаментализми ҳам борки, уни билиб қўйиш халқимиз учун муҳим аҳамиятга эга.

Маълумки, ер юзида 6 миллиарддан ортиқ аҳолининг бешдан бири (1 миллиард 300 миллиони) Ислом динига эътиқод қиладилар, мусулмонлар аҳли сунна ва аҳли шиадан иборат. Суннийлар тўрт (ханафия, моликия, шофеия, ханбалия), шиалар ҳам бир нечта мазҳаб ва оқимларга бўлинади.

«Ваҳҳобийлик», «Аҳмадия» экстремист оқимлари аҳли суннадан, унинг ханбалия мазҳабидан келиб чиққанлар, Масалан, ваҳҳобийлар Қуръони Карим, сунна ва унинг мазҳабларини эътироф этганлари ҳолда Пайғамбаримиз (С.А.В) валийлар, муршидлар, азиз-авлиёларни улуғлаш ва ҳурматлаб уларга сиғинишини (мушриклик) деб баҳолайдилар. Ўзларини эса «Исломни тозаловчи» мужоҳидлар, «муқаддас уруш» лашкарлари деб ҳисоблайдилар. Ҳатто ўз ҳаракатларини Исломнинг беш фарз-амаллари: иймон келтириш, намоз, рўза, закот ва ҳаждан кейинги олтинчи қоида даражасига кўтармоқдалар.

Шуниси ачинарлики, «Ислом нури Арабистонга ёғилиб, ёмғир каби Туркистонга оқиб кетди» деб эътироф этган араблар туркистонлик ханафия Имоми Аъзам мазҳабидан етишиб чиққан Имом Бухорий, Имом Термизий, Абу Мансур Мотурудий ас-Самарқандий, Бурхониддин ар-Рошидоний ал-Марғиноний каби буюк Алломаларимиз, улуғ саркарда, ислом яловбардори – фотиҳ Амир Темур, Улуғбек, Навоий, Бобур каби буюк зотларни улуғлаб, хотирлашимизга, қадамжоларини зиёрат қилишимизга ақидапарастлар нима учун қарши чиқмоқдалар? Уларнинг мақсадлари нима? – деган савол туғилиши табиий.

Бўлиб ўтган ва бўлаётган салбий воқеаларни таҳлил қилар эканмиз, ваҳҳобийларнинг асл мақсади – миллий, диний мазҳабий тотувликка раҳна солиш, биродаркушликка чақириш эканлиги маълум бўлиб қолади. Холбуки, Исломда фитна қўзғаш, мунофиқлик, одам ўлдириш гуноҳи азим ҳисобланади.

2. Диний экстремизмнинг яна бир кўриниши – бутун Ислом оламининг бир халифаликка бирлаштириш тарафдорлари, хусусан «Ҳизб ат-таҳрир ал-Исломий» (Ислом озодлик партияси) ва «Ҳизбуллоҳ» (Оллоҳ партияси – «ҳизб» партия демак) деб номланувчи партия–ёвуз кучлар ҳам замонамизда кенг фаолият кўрсатмоқдалар.

Маълумки, «халифалик» атамаси арабчада, ўринбосар мусулмон жамоасининг бошлиғи, раҳбари ёки Оллоҳ Расулининг ноиби деган маънони англатади ва у Пайғамбаримиз (С.А.В.)нинг вафотларидан кейин ул зоти шарифнинг ўринбосари сифатида ислом жамоасига раҳбарлик қилган биринчи халифа Абу Бакр Сиддиқ даврларида муомалага киритилган. Кейин ҳазрат Умари Одил, ҳазрат Усмон ва ҳазрат Али ибн Абу Толиблар халифалик қилганлар.

Чоҳарёрлардан кейин ҳам халифалик бўлган, лекин Умавийлар даврида ислом жамоасининг бошлиғидан кўра кўпроқ давлат бошлиғи сифатида кўзга ташлана борган ва ниҳоят улар ўзларини Оллоҳ Расулининг ўринбосари эмас, балки Оллоҳнинг ердаги ноиби деб эълон қилганлар. Кейинчалик эса; мусулмон жамоаси бир неча амирлик, шоҳлик, хонликларга ажралиб кетганлиги тарихдан маълум.

Ислом экстремистлари эса давр талабини ҳисобга олмай янги пайдо бўлган мустақил давлатларда Пайғамбаримиз (С.А.В.) даврларидаги халифаликни тиклаш мақсадида ҳеч бўлмаса исломлашган давлатлар бароп этишни қўмсаб, аниқроқ қилиб айтсак, ҳокимият талашмоқдалар. Жангари тўдалар мамлакатимизда бир неча бор қуролли ҳужумга ҳам ўтдилар, лекин улар мақсадларига ета олмадилар.

Террорчилик хавфи тугатиладими? Дунёдаги энг ривожланган, кучли ҳимояланган, деярли хавфсиз ҳудуд деб тан олинган АҚШдек давлат ўтган йили 11 сентябрда террористлар ҳужумидан катта талофот кўрди. Бу ҳолат жаҳон афкор оммасини карахт аҳволга солиб қўйди, мамлакатлар – давлатлар ташвишга тушди, наҳотки бир гуруҳ ғаламислар истаган юртга бориб, хоҳлаган ишини қилаверса? Наҳотки уларнинг пайини қирқадиган куч бўлмаса?

Бундай тўсиқ ҳам, куч ҳам бор. Бу куч огоҳликдир, биргалашиб курашишдир! Жаҳоннинг ҳали бу бурчагида, ҳали у бурчагида содир бўлаётган террорчилик ҳаракатлари, турли қўпорувчиликлар фақат ўша жой учун тегишли, деганлар янглишадилар. Кеч бўлса ҳам халқлар, мамлакатлар террорист-экстремистларга қарши курашишга бел боғладилар. Антитеррористик уюшмалар тузилди. Республикамиз уларнинг фаол иштирокчисидир.

Жаҳон жамоатчилиги ҳали бу хавфга етарлича эътибор бермаётган пайтлардаёқ Президентимиз террорчиликнинг улкан хавф эканлигини англаган. БМТ ва шунга ўхшаш нуфузли минбарлардан туриб огоҳлантирган эдилар. Дунёда биринчилардан бўлиб мамлакатда «Терроризмга қарши курашиш тўғрисида» Қонун қабул қилинди. Бу билан чекланиб қолинмади, мамлакат ҳуқуқий онгини ошириш, ёшларни маънавий баркамол этиб тарбиялаш, уларни назоратсиз қолдирмаслик, ватанпарварлик тарбиясини кучайтиришга оид бир қатор тадбирлар, ўқув-режалар, дастурлар ишлаб чиқилди. Зеро лоқайдлик, бепарволик касалидан қутилишимиз лозим. Қаерда лоқайдлик бўлса ўша ерга ёт унсурлар суқулиб кираверади. Шунинг учун барчамиз хушёрлик билан ҳаракат қилмоғимиз, ҳеч бўлмаса ўз маҳалламиз, қишлоғимиз, корхонамиз хавфсизлигига эътибор бермоғимиз зарур. «Ўз уйингни ўзинг асра!» деган шиор ҳаммамизнинг ёдимизда бўлмоғи керак.

Комилжон ТЕШАБОЕВ.

Фельетон ўрнида

Эшитган қулоққа ғалати туюлади. Жамият учун комил инсонлар тарбиялаб бериши лозим бўлган халқ таълими бўлимида ноқобил ишларга – ўғирлик, талон-тарожлик, суиистеъмолчиликларга йўл қўйилган. Давлатнинг боғча болалари озиқ-овқатига сарфланиши зарур бўлган 21 миллион сўмликдан ортиқ маблағи жиноий гуруҳ томонидан қалбаки ҳужжатлар асосида ўзлаштириб юборилган. Гўдаклар ризқи раҳбарларнинг тўй-ҳашамлари, орзу ҳаваслари, шахсий машинага эҳтиёт қисмлар сотиб олиш, пора бериш, пора олиш йўлида мижжа қоқмай сарфланаверган. Башарти вилоят назорат-тафтиш бошқармаси ва солиқ ходимлари вақтида хабар топишмаганда эди, жиноят янада чуқур илдиз отиб, янги-янги иштирокчиларни пайдо қилган бўлур эди...

Одамнинг кимлигини аниқлаш учун унга амал бериб қўй, деб бежиз айтишмаган экан. Тўхтамурод Сапаров ҳам Булунғур туман халқ таълими бўлимига мудир бўлиб келди-ю босар-тусарини билмай қолди. Қўл остидагиларга ҳавойи буйруқлар беришни, уларни ўзига сўзсиз итоат қилишларини хуш кўрадиган раҳбар эркин фаолият юритиши учун назоратдан холи муҳит яратишга интилди. Шахсий манфаат учун фойда келтирадиган қинғир йўлларни излашга тушди. Ахир у халқ тиълми бўлимига мудир бўлиб ўтгунча озмунча машаққат чекишга, казо-казоларнинг ишончини қозонишга тўғри келганми? Энди амалнинг ҳузур-ҳаловатини ҳам кўриши керак-да!

Уддабурон мудир тез орада ўз атрофига туман халқ таълими бўлими бош ҳисобчиси Тиллабой Исаков ва озиқ-овқат маҳсулотлари бўйича таъминотчи Қаршибой Холиқовни чорлаб биргаликда хуфя режалар тузадиган бўлишди.

–Қаршибой, ўзинг эсли-ҳушли, бунинг устига қўл оёғи чаққон йигитсан, – деди бошлиқ бир куни уни ҳузурига чақириб. – Бир эмас, ўнта оилани боқиш қўлингдан келади. Сен билан улфат тутинса бўлади. Аммо очиғини айтсам мудирнинг маоши улфатчиликларга етмай қолаётгани чатоқда...

«Эс-ҳушли йигит» гапнинг маъносини дарров укди.

– Хўжайин, улфатлар олдида ҳотамтой бўлиб юришингизга мана, биз кафилмизда. Ахир қанча мол-маҳслуот қўлимдан ўтади. Бир қисмини меҳру оқибатимиз йўлида ишлатсак ёмонми?

Алқисса мудир билан таъминотчи қўл ташлашиб олишди. Бош ҳисобчи Тиллабой Исаков эса келишувни астойдил ёқлаб, ҳисоб-китоб масалаларида, аниқроғи сохта ҳужжатларни қабул қилиб хаспўшлашда шерикларини қўллаб-қувватлайдиган бўлди.

Туман халқ таълими бўлими ҳисобида 31 та мактабгача тарбия муассасалари мавжуд. Таъминотчи Қаршибой Холиқулов ана шу болалар масканининг нақ 21 тасига вақтида озиқ-овқат етказиб беришга масъул. Тумандаги «Булунғур-сут» корхонаси, «Таъминотчи» махсус савдо фирмаси, «Ризқ» нон цехи, «Умид» тайёрлов-савдо корхонаси сингари ўнлаб ташкилотлар билан шартнома имзолаган Қаршибой дадил ишга шўнғиди. Бу корхоналардан зарур маҳсулот тонналаб олинаверди. Баъзан юк олиш учун ишонч қоғози тўлдиришга фурсат етишмай қолганда ҳам корхонадан маҳсулот чиқиб кетаверди, кетаверди... Серғалва юмушга бир ўзи улгуролмаслигини, шу боис вақти тиғизлигини пеш қилиб турадиган таъминотчига фирмалар ишонишарди. Бундан фойдаланган Қаршибой эса юкни бемалол олиб кетиш ишонч қоғозларини ой охирида тўлдириб берарди. Халқ таълими бўлими бош ҳисобчиси Тиллабой Исоқов эса ана шу ишонч қоғозлари ва юкномаларда рақамлар ўзгартирилиб ёзилгани, миқдор ошириб кўрсатилганига қарамай қарбул қилаверарди. Ахир таъминотчи уни хафа қилмасликка ваъда берганда. Бош ҳисобчи ҳар ой канда қилмай 10 минг сўмдан улушини олиб турса ёмонми?!

Мудир Тўхтамурод Сапаров-чи? Қўл-оёғи чаққон ходими туфайли улфатчиликлардан ёлчиб қолгандир, дерсиз. Албатта. Икки йил муқаддам мудир оиласи билан санаторийда дам олди. Қайтиб келгач дарров таъминотчини ҳузурига йўқлади. Дам олишга кетган харажатларни қоплаш учун 40 минг сўм топиб беришни талаб қилди. Қаршибой «арзимаган» пулни акахонига қўш қўллаб топширди. Ўша йили мудир тўй қилмоқчи бўлиб қолди-ю чаққон йигит яна эсга олинди. Меҳмонларнинг келди-кетдиси учун Қаршибой бозорга югуриб 30 минг сўмлик писта, бодом, майизу туршакларни олиб берди. Мудирнинг туғилган куни ҳам дабдабали ўтди. Яшиклаб ароқ, яхна ичимликлар, сариёғ, пишлоқ, ҳасип билан дастурхон тўкин безатилди. Балогардон яна Қаршибой.

Мудирнинг иштаҳаси очилгандан очилиб борарди. У миниб юрган «Тико»нинг харажати ҳам таъминотчининг гарданига тушди. Нақд 18 минг сўмга аккумулятор харид қилиб берди. Бензинни қуйиб турди.

Қарабсиз-ки чаққон таъминотчи Қаршибой мудир учун «соғин сигир»га айланиб қолди. Баҳорда мудирга думбали қўй керак бўлиб қолди. Бу гал Қаршибой бу ишнинг иложи йўқ деб баҳона изламоқчи эди, мудир жеркиб ташлади. Ноилож бошлиқнинг ҳайдовчиси билан Ғўбдин тоғи этагига бориб 55 минг сўмга боқилган қўйни ортиб келишди...

Таъминотчи йигит бундай ҳисобсиз хизматлардан толиқса-да билдирмасликка интиларди. Чунки хуфя ишлардан унинг ўз манфаати бор-да.

АСАЛ ЕМАГАН БОЛАЛАР

ёки Булунғур туман халқ таълими бўлимининг гўдаклар ҳақига хиёнат қилишни ор билмаган раҳбарлари хусусида

Алқисса, 2000 йил ва 2001 йилнинг сентябрь ойига қадар, юқорида таъкидлаганимиздек, 21 миллион сўмлик озиқ-овқат маҳсулотларига ажратилган давлат пули сохта юкнома ва ишонч қоғозлари тузиш билан ўзлаштириб юборилди ёки салкам 4 миллион сўмлик гўшт, 2 миллион 218 минг сўмлик шакар, 183 минг 910 сўмлик нон, 520 минг сўмлик гуруч, 1 миллион 129 минг 692 сўмлик сариёғ, 948 минг сўмлик ўсимлик ёғи, 132 минг сўмлик тухум, 1 миллион 594 минг 908 сўмлик майиз, 387 минг 473 сўмлик асал ва бошқа маҳсулотлар болалар боғчаларини четлаб тўғри бозорга туширилди. Булунғурдаги боғчалар таомномаларида асалдан ном-нишон йўқ. Лекин таъминотчи Қаршибой Холиқуловни бозорда асалфурушлик қилгани, гўдаклар ҳақи тешиб чиқиши мумкинлигидан қўрқмагани рост.

Аттанг, Булунғур туман халқ таълими бўлимида юзага келган нохуш аҳволдан мутасадди ташкилотлар, хусусан туман ҳокимлиги, вилоят халқ таълими бошқармасидагилар хабар топишгани чатоқ.

Кадр танлашдаги жиддий хатолик, раҳбарнинг сиртига қараб баҳо бериш ва энг ачинарлиси суд ҳукми билан ҳар учала жиноятчи – Тўхтамурод Сапаров, Тиллабой Исоқов ва Қаршибой Холиқуловлар тегишли қамоқ жазосига ҳукм этилди. Давлатга етказилган 21 миллион сўмликдан ортиқ моддий зарар айбдорлар ҳисобидан ундириладиган бўлди. Шу билан биргаликда суд ушбу ҳолат бўйича ғайриқонуний ҳаракатларга дахлдор деб гумон қилинган 18 нафар турли даражадаги мансабдор шахсларга нисбатан жиноий иш қўзғаш ҳақида ажрим чиқарди. Демак тергов давом эттирилади. Нопок ишлар илдизига болта урилаверади.

Алқисса, раҳбар жамоада ўзи учун назоратдан холи, итоаткорлик муҳитини яратмоқчи бўлгани билан барибир қонун олдида жавоб беришга мажбур бўлди. Зотан қонун ҳамма учун бир. Ўз нафсини жиловлай олмаган кимса эл олдида ҳам қонун олдида ҳам шармандаю шармисор бўлади. Халқ таълимидек покиза даргоҳни ўғрилик, кўзбўямачилик, таъмагирликлар уясига айлантирган кишилар хайриятки,/ тарбиячиликдан четлаштирилди, жазога тортилди. Энди таълим тарбия масканида соғлом муҳитни тиклаш, раҳбарлик бурчи ва масъулиятини кучайтириш ҳақида ўйлаб кўришга фурсат етгандир?

Арслон УСМОНОВ,
Жиноят ишлари бўйича Самарқанд вилоят суди раисининг ўринбосари.
Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ,
«Адолат»нинг ўз мухбири.

САМАРҚАНД:

МАРРА ЯҚИНЛАШМОҚДА

Вилоят пахтакорлари 250 минг тонналик хирмон яратиш йўлида сафарбарликни тобора авж олдирмоқдалар. Ҳосил тақдири учун теримчилардан тортиб раҳбар мутахассисларгача ҳамма ўзини масъул деб ҳис этмоқда. Шу боис пахта чаноқларда фурсат кутиб қолмаяпти, сифати бузилмай нес-нобудгарчиликсиз йиғиштириб олинаяпти.

Вилоятнинг кун сайин юксалаётган хирмонига Нарпай, Пастдарғом, Жомбой, Ургут, Самарқанд туманлари аллақачон арзигулик улуш қўшдилар. Бу туманларда давлатга хомашё сотиш бўйича шартномавий режалар ортиғи билан уддаланди.

Бугун вилоятдаги ўнлаб пахтани қайта ишлаш корхоналари тўла қувват билан ишлатилиб, сифатли тола тайёрланаётир. Чунки деҳқон ўз меҳнати натижасидан манфаат кўрмоқда. Қайта ишловчилар эса хорижий буюртмачиларнинг ишончини қозонишмоқда.

Буни биргина Пастдарғом туманидаги Жума пахта тозалаш заводи жамоасининг фаолияти мисолида ҳам кўриш мумкин. Улар мавсум ҳосилидан юқори навли тола тайёрлаб Бельгия, Лихтенштейн сингари Европа мамлакатларига юзлаб тонна маҳсулот жўнатишди.

З. ТОҲИРОВ.

СУРАТЛАРДА: 1. Пахта далаларида. 2. Хирмонга барака. 3. Жума пахта тозалаш заводи илғор ишчилари Комил Бобоназаров ва Шухрат Нормуродов. 4. Тола экспортга жўнатилмоқда.
Муаллиф олган суратлар.

● *Китоб жавонингизга*

ЭНДИ АДАШМА, ҲАЙИТБОЙ!

Истиқлолимиз туфайли ҳаётимизнинг турли жабҳаларида буюк ўзгаришлар юз бермоқда. Шу жумладан, бадиий адабиётимизда ҳам не-не булоқларнинг кўзи очилиб, халқимизга танилди, танилмоқда. Ана шундай ижодкорлардан бири Баҳодир Худойбергановдир. Ўтган йили унинг «Тақдир ўйинлари» романи ўқувчилар ҳукмига ҳавола қилинди. «Тақдир ўйинлари» романининг бош қаҳрамони Ҳайитбой ўз йўлини ўзи топишга интилувчи инсонлардан биридир. У ҳарбий хизматдан қайтгач, ўз ҳаётини қандай қуриш ҳақида бош қотиради. Қалбида олам-олам умид ва орзулар...

Тошкентга яхши ниятлар билан келган Ҳайитбой биринчи йили ўқишга киролмайди, заводда ишлай бошлайди.

Адабиётда яхши асарлар ҳақида «айнан ҳаётнинг ўзи», деган гаплар бор. Гоҳо эса, бадиий асарга айнан ана шу нуқтаи назардан туриб баҳо берилади. Лекин, бадиий асар ана шу воқеа ёки ҳодисаларнинг ички моҳиятини очиб бериши билан кўпроқ қадрлидир. Шу ўринда Баҳодир Худойбергановнинг ўзига хос услубий йўналиши борлигини таъкидлагимиз келади. Баҳодир услубида баёнга, лирик чекинишларга жуда кам ўрин берилади, воқеалар кўпроқ жонли сўзлашув, диалоглар орқали ўқувчи кўз олдида намоён бўлади. Ҳатто, унда қаҳрамонлар ҳолати, руҳияти, тасвири ҳам на шу мулоқот-диалоглар қаърида мужассам. Асар қаҳрамони Ҳайитбой таниш-билишларнинг ёрдами билан институтга ўқишга ҳам киради, бақалоқ деканнинг уйида югурдаклик қилади, унинг участкаси қурилишида «завхоз»га айланади. Шу тахлид Ҳайитбой инсон сифатида тубанлашиб бораётгандек туюлади. Шу ерда Ҳайитбой Отаназар исмли ажойиб олим, инсон билан танишиб қолади-ю, унинг ҳаётида ўзгаришлар рўй бера бошлайди.

Ушбу тасодифий учрашув яхшилик томон ўзгаришларнинг дебочаси бўлиб хизмат қилади. Унинг ҳаётига ҳақиқий севги кириб келади, бокира қиз Наргиза билан танишув унинг қалбига нур бағишлайди. Наргизанинг ота-онаси эса қизларининг Ҳайитбойга турмушга чиқишига тиш-тирноғи билан қарши. Наргизанинг қишлоғига борганида, ота-онаси уйига ҳам киритмайди. Асарда зиддиятлар тобора таранглашиб боради, севишганлар бошига турли туҳматлар ёғилади. Охир-оқибат барибир улар севгиси ғолиб чиқади, асарда шу тахлит ёшларнинг турмуш мураккабликларини, чигалликларини енгиб ўтганлиги ишончли тасвирланади.

Бадиий асарнинг бадиий қимматини белгиловчи асосий унсурлардан бири унинг тилидир. «Тақдир ўйинлари»нинг тили равон, ўқишлилигини таъминлаш учун Баҳодир Худойберганов устоз ёзувчи Абдулла Қодирий машҳур романларида қўллаган шаклий бир усулни ишлатадики, бу усул маълум маънода ўзини оқлаган. Бу нимада кўринади? Баҳодир устоз ёзувчига тақлид қилиб, романдаги ҳар бир бобига алоҳида сарлавҳа қўяди ва бу сарлавҳалар асардаги воқеа мазмунига жуда мос тушади. Иккинчи бир ибратли томони, Баҳодир ҳар бир боб тепасига зарлеш (эпиграф) сифатида мумтоз адабиётимиздан рубоийлар келтиради, буларнинг барчаси асар ўқишлилигини таъминлашга маълум маънода хизмат қилган дейиш мумкин.

Юқоридаги фикрлардан «Тақдир ўйинлари» асарида камчиликлар йўқ экан-да, деган хулоса чиқмаслиги керак. Бизнингча, романдаги воқеалар ривожи, қаҳрамонлар ҳаракати олдиндан режалаштирилганга ўхшайди, қаҳрамонлар ёзувчи изни билан ҳаракатланаётгандек кўринади. Ёзувчи бош қаҳрамонни ижобий томонга ўзгартириш учун уни рус қизи Кристина билан учраштиради. Ҳатто Ҳайитбой Кристинани яхшилик йўлига солмоқчи бўлади. Афсуски, бундай тақдир эгаларини ўзгартириш ҳаётда осон кечмайди. Ёзувчи йўриғича, қисқа муддат хизмат сафари вақтида Ҳайитбой ҳаётда адашган меҳмонхона ходимаси Кристинани тез кунда тўғри йўлга солиб юборади. Афсуски, романда бундай инсоний ўзгариш психологик жиҳатдан асосланмаган, қандайдир схематик тарзда чиқиб қолган.

Хулоса қилиб айтганда, муаллифнинг ушбу романи жузъий камчиликлардан қатъий назар ўзининг реалистик тасвири билан адабиётимизга ўз овозига эга ёзувчи кириб келганлигидан далолат беради.

Нормўмин ОЧИЛОВ,
Шавкат ТУРОБ.

ЧЕГАРАДА БАЙРАМ

Қирғизистон билан чегарадош Марҳамат туманидаги Найман қишлоғида тубдан таъмирланган 4-мактабнинг очилиши маросимига бағишлаб ўтказилган тадбирда спортчиларнинг кўргазмали чиқишлари уюштирилди. Тадбир халқлар дўстлигининг рамзи сифатида ўтказилди.

Мактаб АҚШ «АБТ Ассосуэтив Инк» агентлиги молявий ёрдами билан тубдан таъмирланди ва зарур ускуна ҳамда жиҳозлар билан таъминланди. Қишлоқ аҳолисини тоза ичимлик суви билан таъминлаш мақсадида янги сув қувурлари тортилди.

Маҳаллий «Ватанпарвар» ташкилотининг парашютчилари кўргазмали чиқишларда иштирок этишди. Улар Ўзбекистон ва Қирғизистон байроқлари билан парашютда сакраш, гуруҳ бўлган ҳолда ҳавода акробатик машқларни бажариш, белгиланган ерга аниқ тушиш каби машқларни намойиш қилишди. Марҳамат ва Ўш вилояти Аравон тумани ўрта мактаб ўқувчилари футбол майдонида куч синашишди.

– Икки қўшни халқ ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш, соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш, чегараолди туманларида яшовчи аҳолига моддий ёрдам кўрсатиш бизнинг асосий йўналишимиз ҳисобланади, – деди АҚШ агенлигининг Марказий Осиёда спорт ва соғлом турмуш тарзини тарғиб этиш дастури директори Уайли Уилямс

Андижон вилояти,
«Туркистон-пресс»

Фармон ва ижро

СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН

Мамлакатимизда болалар спортини ривожлантиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Шу муносабат билан яқинда Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармасини тузиш тўғрисида»ги Фармони ва мазкур ҳужжатнинг ижросини таъминлашга қаратилган Вазирлар Маҳкамасининг Қарори эълон қилинган эди. Миллий матбуот марказида иккала муҳим ҳужжатнинг ҳаётимизда тутган муҳим ўрнига бағишлаб матбуот анжумани ўтказилди.

Мамлакатимиз оммавий ахборот воситаларининг журналистлари олдида Миллий матбуот маркази бошлиғи Амирқул Каримов, Ўзбекистон Республикаси Давлат жисмоний тарбия ва спорт қўмитаси раиси Баҳодир Мақситов, Миллий олимпия қўмитаси раиси Собир Рўзиев сўзга чиқиб, бугунги кунда мазкур Фармон ва Қарорни соғлом авлод кафолатига айланаётганлигини изҳор қилишди ва бу борада қилинадиган ишларга йиғилганларнинг эътиборини қаратдилар.

Анжуманда спортни ривожлантириш ва шу орқали болаларни соғломлаштириш ҳамда спорт мажмуаларини нафақат пойтахтда, балки вилоятларда, турли қишлоқларда барпо қилиш учун амалга оширилиши зарур бўлган ишлар тўғрисида фикрлар билдирилди.

Матбуот анжуманида чет эллик журналистлар ҳам иштирок этдилар. Уларнинг Президент Фармони ва ҳукумат Қарорини ижроси учун қандай ишларни амалга ошириш кўзланаётгани хусусидаги саволларига мутасаддилар тегишли жавобларни қайтаришди.

Дилафрўз АБДУРАҲМОНОВА,
«Адолат» мухбири.

Маълумки, бозорларда сотилаётган мева, сабзавот, қовун, тарвуз, қовоқ ҳамда гўшт ва сут маҳсулотларининг таркибида фақат одам организми учун фойдали элементларнинг бўлиши катта аҳамият касб этади. Уларни истеъмол қилган инсоннинг саломатлиги мустаҳкам бўлади. Куч-қувватга тўлиб узоқ умр кечиради.

Агар аксинча бўлса-чи? Унда аҳоли далаларда турли кимёвий дориларни кўп солиб етиштирилган неъматлардан заҳарланади.

Буни яхши тушуниб етган пойтахтимизнинг «Олой» бозоридаги Жанна Тигай бошлиқ ветеринария санитария-экспертиза лабораторияси ходимлари сотиш учун олиб келинган ҳар бир мева, сабзавот, гўшт ва сут маҳсулотларини доимо синчиклаб текширишади. Шу сабабли ҳам «Олой» бозоридан фақат сифатли маҳсулот харид қилишингиз мумкин.

СУРАТДА: лаборатория мудири Жанна Тигай (ўртада) лаборантлар Севарахон Абдураҳмонова, Гулнора Абдуқодирова ва ветеринария врачи Ақида Акромовалар билан.

Жиноят ва жазо

«БОМЖ»

ёхуд унинг ҳамтовоқлари билан қилган антиқа жиноятлари хусусида

Ўзбекистонда истиқомат қилаётган Россия Федерацияси фуқароси Юрий Тян гарчи уйланган, уч нафар вояга етмаган фарзанди бўлса ҳам дайдиликни ихтиёр этиб, «бедананинг уйи йўқ, қайга борса питбилдиқ» тарзида яшаб юрди. Бекорчиликдан зерикмади, ҳаромдан ҳазар қилмади. То 37 ёшга киргунича икки бор – Сирғали ва Ҳамза тумани судлари томонидан судланиб, турли муддатларга озодликдан маҳрум этилди. Аммо бундан ўзига тегишли хулоса чиқармади.

У ўзига ўхшаш икки бор судланган Владислав Квон, бир бор судланган Орест Нагай, уч бор судланган Ўктам Шодибеков билан ҳаммаслак бўлиб, хонадонларни босқинчилик, ўғрилик йўллари билан талашди. Кези келганда товламачилик қилишдан ҳам тап тортмади. У ўзгалар мулкига ҳужумни баъзан ўзи ёлғиз, баъзан эса юқорида номлари тилга олинган ғаламислар билан биргалашиб уюштирарди. «Бомж» лақабли бу текинтомоқ ваҳший жиноятчи «нишон»ни пухта ўрганар, у ҳақдаги маълумотни йиғар, қачон, қандай қилиб «операция»сини бошлашни олдиндан белгилар, шундан кейингина бу қалтис ишга ножўя ва шум қадамини ташларди.

Бироқ у ўзини қанчалик устамон деб билса ҳам, ҳеч қачон қўлга тушмайман, деб ўйласа ҳам аслида у чучварани хом санарди. Мамлакатимиз ҳуқуқни ҳимоя қилувчи идораларининг малакали ходимлари бу муғомбир талончи бошлиқ гуруҳнинг барча аъзоларини қўлга олишга муваффақ бўлдилар.

Сирғали туманидаги 7-мавзеда жойлашган 38-уйнинг 11-хонадонида яшовчи фуқаролар ҳам осойишта тунларидан бирини тинч уйқу ва хотиржамлик билан якунлаб, оппоқ тонгни яхши кайфиятда кутиб олишди. Эрталабки нонуштадан сўнг хонадон аъзолари ре- [illegible]

[illegible] ширди. Андрей юзтубан бўлиб полга қулади. Босқинчилар эса унинг елкасига миниб олиб ура кетишди. Жабрланувчи типирчилаб-типирчилаб, уларнинг чангалидан қочиб қутилишга ҳаракат қилди, додлади. Аммо буларнинг бари зое кетди. Барзанги зўравонлар зарбидан [illegible]

[illegible] тиб тур.

Тян шундай дея такси автомашинаси томон юриб кетди. Машинадан эса Шодибеков тушиб келди. Икковлон тағин Андрейга юзланишди. Тян:

– Андрей, илтимос, мана шу Ўктам амакингни уйларингга олиб кириб чиқ. Ғоятда ҳожатхонага кириши зарур бўлиб қолди.

– Майли, кира қолсинлар!

– Энди, Андрей, мени ҳам ўзинг билан олиб кир. Жуда чанқаганман. Бир тўйиб сув ичиб чиқай!

Шундай қилиб Ўктам Шодибеков ҳожатхонага, Ю. Тян эса ошхонага кириб кетди. Андрей эса ҳар икковларининг ўрталарида – коридорда турарди. Ногоҳ Тян бир столни олди-да пусиб келиб Андрейнинг бошига зарб билан ту- [illegible] бўлди.

Чиқмаган жондан умид қилган Андрей бор кучини йиғиб эшик томон судралди. Оёқ-қўли боғланганлиги туфайли эшикни кўкраги билан очди. Шу лаҳзаларда тасодифан пайдо бўлган қўшнилар уни кўриб қолишди. Тезлик билан жабрдийда учун тиббий «Тез ёрдам» чақиришди. Воқеадан ота-онасини хабардор этишди. Андрей шаҳардаги 16-касалхонада операция қилиниб, хавф остида қолган ҳаёти сақлаб қолинди. Унинг ота-онаси учун шу муҳим эди. Босқинчилар ўмарган «ўмарма»ларини ҳисоб-китоб қилиб кўришса, жами 235.200 сўмлик буюмларга эга бўлишибди...

Ю. Тян навбатдаги ўмарма учун шерикликка ака-ука Владислав ва Юрий Квонларни тан- [illegible]

лади. Негаки бу ака-укалар пул зарур бўлиб қолганлиги ҳақида гапиришганди. Ўша куни Тян уларнинг уйида ётиб қолди. Эртаси куни у ака-укаларни бир пайтлар ўзи ижарада яшаган уйга бошлаб борди. Тян бу хонадонни яхши билар эди. Шу боис йўл-йўриқ ўргатиб Юрий Квонни жўнатди. У 8-қаватга кўтарилиб эшик қўнғироғини босди. Ичкаридан:

– Ким у? – деган аёл кишининг овози эшитилди.

– Менга Валерий ва Игорь керак эди, улар уйдами?

– Эшикни очган Галина қаршисида турган уч кишини [illegible] дан қарздор. Агар уни ҳозир топиб бермасангизлар уччовларингни ҳам сўйиб кетамиз!

Босқинчилар уччовларининг қўл-оёқларини телефон симлари ва колготкилар билан бойлаб ташлашди-да, қулоқларидан зиракларини, қўлларидан узукларини ечиб олишди. Талончилар бу билан чекланмай кейин яна видеомагнитофон ва бошқа (жами 1.149.000 сўмлик)... буюмларни ҳам «супуриб» кетишди...

Низом РУСТАМОВ,
Жиноят ишлари бўйича Тошкент шаҳар судининг судьяси.
Мурод КАЛОНХОН,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист.
(Давоми келгуси сонда).

«НЕКРОЛОГ»

(Ҳажвия)

Газета-журналларда бирор таниш кимсанинг исми-шарифини қора рамкада кўриб қолсангиз нима қиласиз? Беихтиёр юзга фотиҳа тортиб қўясизми? Шошманг! Қора рамкадагиларнинг ҳаммаси [illegible]

лаб ёзишни билмасдан кетибди, шўрлик. У сўзсиз – Кулниёзов бўлган. Собиқ шўро замонида қайсидир чаласавод шунақа ёзгани аниқ... Муаллиф ҳаёт бўлганида бошқа гап эди. [illegible]

– Худди ўша ман! – Минғирлади у саҳифа устига энгашган кўйи. – Нега ҳайрон бўляпсиз? А, мақоламга қойил қолдингизми? Танишиб қўяйлик, Кулниязов! Юрист-журналистман! Юридика техникумини тамомлаганман, «Ҳақиқат» деган газета редакциясида «Ёш мухбирлар мактаби»ни ҳам тамомлаб, «Гувоҳнома» олганман!.. Телевизирда, айрим газеталарда ҳуқуқий мавзудаги мақолалар кам, деб айтишганини эшитиб қолдиму, шартта сизларга мақола жўнатдим. Қойилмисиз?

– Мухбирликка ҳавас қилган экансиз, бироз ўз устингизда ишласангиз яхши бўларди...

Кулниязов шартта гапимни бўлди:

– Масалан?

– Масалан, бехато ёзиш керак!..

– Кечирасиз, – қўлини паншаха қилди «юрист-журналист». – Бу ерда мусаҳҳиҳ йўқми? Хатони ўша тузатиши керак, билдийизми? «Ёш мухбирлар мактаби»да шундоқ ўргатишган!..

Тирик одамнинг фамилияси қора рамкада берилмаслигини тушунтириш учун оғиз жуфтлаган эдим, у афтини бужмайтирганча луқма ташлади:

– Ия, фамилиямни нега хато ёздийлар? Ахир, паспортимда «Кулниязов»ку? Уни ўзгартиришга ҳаққийиз йўқ!..

– Биринчидан, бувангизнинг исми «Кулнияз»мас, Кулниёз бўлган, – дедим секингина. – Ҳужжатдаги хатоликни тўғрилашга истиқлол имкон берди. Исмингизниям тўлиқ ёзинг. Иккинчидан...

– Тўхтанг! – Оғзимга ургудек хезланди Кулниязов. – Мунча сергапсиз?! Биринчисининг охирига етмай «иккинчидан»лайсиз?! Кулнияз – хотинимнинг [illegible]

кетди:

– Ҳали мени ўлик демоқчимисан, номард? Ман санга ўлик бўлиб қолдимми? Қаерда ёзиб қўйилган «қора рамкадаги одам ўлик» деб?! Бу гапинг учун жавоб берасан! [illegible]

[illegible] ди. Маъносини зўрға тушундим: ҳуқуқ ҳақидаги олдиқочди гаплар. Демак, мақола ёзмоқчи бўлган... Балки мухбир бўлишни орзу қилгандир? Исмини тўлиқ ёзмагани чатоқ бўпти-да. Жамолми, Жониқулми, эҳ-ҳе, Ж. ҳарфи билан бошланадиган исмлар қанча! Ҳар қалай, инсон ўз исмини «Ж.» дейиши кулгили. Фамилиясини ҳам тўғри-

[illegible] – Хайрият-ей, ҳақиқат бор экан!..

– Тушунмадим, – дедим бир саҳифага, бир ойнаги ортидан кўзлари бежо кўринган ҳабашсифат йигитга савол назари билан қараб. – Бу ерда сизнинг ҳам мақолангиз бораканми?

– Ўша Ж. Кулниязов мен бўламан...

– Йўғ-е?! – Хушим бошимдан учаёзди. – Наҳотки... сиз...

[illegible] бор!

[illegible] ноқ орасидан кир қидиряпсизми! Хўш, рамка чизсам нима қипти?!

– Бунинг номи – «некролог» эканлигини ўша «Мухбирлар мактаби»да ўргатишмадими?

– У нима дегани?

– Марҳум киши ҳақида...

Гапим оғзимда қолди. Ўлжага ташланган калхатдек ёқамга ёпишган Кулниязов оғзидан кўпик сачратганча шанғиллай [illegible] ди ўринбосарини... Хе, санларга газетани ишониб топширганниям...

Дарвоқе, исмини айтмасдан кетди-я. Жиззаки бола барибир ёшлигига борди-да. Майли, у «Ж»лигича қолсин-у аммо бевақт ҳақиқий қора рамкага тушишидан худо асрасин...

Тўлқин ЭШБЕК

Рассом табассуми

— Айб фақат менда бўлса, нима учун ферманинг бошқа товуқлари тухумлари ҳам палағда?!
А. ҲАКИМОВ чизган расм.

АЁЛЛАР ТАЪБИРИ

Аллоҳ аёлни гул каби гўзал ва нозик қилиб яратди. Эркакларга уни жисмонан ва руҳан асраб-авайлаш масъулиятини юклади. Шундай нозик бўлишига қарамай, Аллоҳ аёл зиммасига фарзандини соғлом ва етук, унинг қон-қонига ҳалоллик, поклик, меҳр-муҳаббат туйғуларини сингдириб тарбиялаш каби улкан вазифани қўйди.

Қуръони Каримда аёллар масаласи долзарб мавзулардан бири ҳисобланиб, унга кўплаб оятлар бағишланган. Аёллар билан боғлиқ қатор масалалар қамралган катта бир сура «ан-Нисо» деб номланган.

Ҳадисда эса, «Жаннат оналар оёғи остидадир», дея улуғланади. Чунки оналар фарзандига илк ёшиданоқ муносиб тарбия бериб, илм, касб-ҳунар ўрганишга замин тайёрлайдилар ва барча эгаллаган билимларини туғилиб ўсган юрти, ўз халқи, Ватани учун сарфламоғи лозимлигини уқтирадилар.

Бутун дунё тан олган юртимиз уламоларини тарбиялаб вояга етказишда оналарнинг заҳмати беқиёсдир. Хусусан, муҳаддислар султони Имом ал-Бухорийнинг илм йўлига қадам қўйишларида ўз оналарининг дуо-ю илтижолари ҳамда саъй-ҳаракатлари шарафлидир. Отадан эрта етим қолган муҳаддис фозила ва олима оналаридан илк сабоқни олган эдилар. Бу олимнинг биринчи йирик илмий сафарлари – Макка ва Мадинага боришда ҳам йўлда ҳамроҳ бўлган у кишининг оналари ва акалари эдилар.

Оилани мустаҳкамлиги аёл билан. Аллоҳ Қуръонда аёлни эркак учун, эркакни аёл учун «либос» дея табриклайди. Либос инсонни ёмон кўздан, иссиқ-совуқдан, турли шикастлардан ҳимоялайди. Эркаклар аёлни ҳимоя қилганидек, аёл ҳам эркакларни – отаси, ака-укаси, қолаверса ўз турмуш ҳамроҳини кўркам либос каби ёмон кўз ва гап-сўзлардан сақлаши лозим бўлади. Чунки аёлнинг иффати эркакларнинг шаънидир.

Бизнинг насл-насабимизда Нодирабегим, Увайсий, Анбар отин каби фозила аёлларнинг қонлари бордир. Шундай экан, биз ҳам гўзал юксак инсоний ҳислат ва фазилатлар соҳиби бўлиб, уларга муносиб авлод бўлишимиз ҳам фарз, ҳам қарз.

Дурдона МАМАЖОНОВА,
Тошкент Давлат Шарқшунослик Институти Халқаро алоқалар ва иқтисод факультети Исломшунослик бўлими III курс толиби.

ҲИНД ТИЛИНИ ЎРГАНИШНИ ИСТАЙСИЗМИ?

Бир неча йилдирки, Тошкентда Ҳинд маданий маркази фаолият кўрсатиб келмоқда. Бу масканда турли йўналишлар бўйича ўқув машғулотлари ҳам олиб борилади. Чунончи, шу кунларда беш йўналишдан иборат навбатдаги ўқув машғулотлари бошланиш арафасида.

Навбатдаги ўқув машғулотлари доирасида ўрта ёки ўрта махсус маълумотга, шунингдек, инглиз тилини ўрганганлик тўғрисидаги сертификатга эга бўлганлар уч ойлик ҳиндишунослик курсларида ўқишлари мумкин.

Бундан ташқари марказда тўққиз йиллик ўрта мактаб маълумотига эга бўлганлар учун ҳинд тилини ўрганиш бўйича олти ойлик бошланғич курслар ҳам ташкил этилган.

Айтиш керакки, ҳинд маданий марказида мусиқа ва рақс санъати бўйича мунтазам машғулотлар йўлга қўйилган. Жумладан, бошланажак ўқув машғулотлари доирасидан Катҳак рақсини ҳамда Табла (зарбли асбоб) чалишни ўргатиш бўйича бир йиллик курслар ҳам ўрин олган.

Юқорида санаб ўтилган барча курсларда ўқув жараёни бепулдир. Ҳозирги кунда ҳам мазкур курсларга хоҳловчилар қабул қилинмоқда.

Сардор ПЎЛАТХЎЖАЕВ.

ЁВУЗЛИК ҚУРБОНИ

«Бедананинг уйи йўқ, қайга борса питбилдиқ» деганидек, ёлланма иш ахтариб Тошкент шаҳрига йўл олган Мақсуд Исмоилов, Алишер Давлетов ва Илҳом Бобожоновлар Манғит шаҳридаги ошхонада тўхтаб, сафар олдидан маслаҳат қилдилар.

– Ёлланма ишдан ҳеч нарса унмайди. Кўп пул топишнинг йўлини излаш керак, – деди Мақсуд.

– Қани эди, шундай йўли топилса? – Илҳом умидвор кўзларини Мақсудга тикди. – – Пулинг кўп бўлса, нималарга қўлинг етмайди, дейсиз?!.

– Нукусга борамиз деб, машинага минамизу ҳайдовчисини гумдон қиламиз. Киракашни ўзим топаман, – деди Мақсуд олдиндан ўйлаб юрган режасини шериклари қўллаб-қувватлашига ишониб.

Зум ўтмай битта «Дамас»ни ёллаб, ҳайдовчисига бошқа киши олишни ман қилиб, Нукусга йўл олишди.

Уларнинг қора ниятидан бехабар Бозорбой Мадраҳимов текис йўлдан юриш ташвиши билан банд эди. Чунки не-не орзу-умидлар билан олган машинасини эҳтиёт бўлиб бошқармаса бўлмасди.

– Эй, шофёр жўра, бир тўхтаб олинг, «йўлни қисқартирадиган» олиб чиқайлик. Ичганимизнинг кучи кетиб қолди, – Мақсуд «буюртмачи» эканлигини эслатиб қўймоқчи бўлиб баланд овоз билан қичқирди...

Бирйўла уччовлон бир шиша ароқни ичиб тугатишди. Шамоллаш баҳонаси билан яна машинани тўхтатишиб, режа тузишди. Мақсуд назорат қилишни, Алишер Бозорбойни дўппослашни, Илҳом эса пичоқлашни гарданига олди. Нукус Марказий бозорига келганида, Алишер ҳайдовчининг ёнида қолди. Мақсуд билан Икром эса қурол сифатида ишлатиш учун пичоқ сотиб олди. Суюқоёқ қизлар учрагудек бўлса деб торт, шампан виносини ҳам машинага олиб чиқишди...

Келишилган пул қўлига тегмаган Бозорбой шаҳар ташқарисидаги «Аччиқ кўл»га ҳайдашга ноилож кўнди.

Кўл ёқасида улар торт еб, шампан виносидан ичишди. Мақсуд қулай пайт келганлигини, шерикларининг тақсимланган вазифаларини бажаришини эслатиб қўйиш учун машинадан олислади. Бошқалари унга эргашди. Айланиб келишса, дастурхон йиғилган экан.

– Сенга ким рухсат берди дастурхонни йиғиштиришга, – деган баҳонани важ қилиб, улар Бозорбойни муштлашди. У ҳолдан кетиб қулаганида, Илҳом ҳайдовчига пичоқ урди...

Бозорбой ёвузлик қурбони бўлди. Аммо унинг ҳаётига зомин бўлган уччала қотил ҳам муддаосига ета олмади. Кўп ўтмай уларнинг қўлларига кишан солинди.

К. ТЎРАБОЕВ,
Жиноят ишлари бўйича Қорақалпоғистон Республикаси судининг судьяси.
Б. ЭРНАЗАРОВ,
«Адолат» мухбири.

ЎТГАНЛАРНИНГ ОХИРАТИ ОБОД БЎЛСИН!

«Адолат» газетаси ижодий жамоаси газета ходими Вилоят Шодиевага бувасиси
Туран ота ТЎЙЧИЕВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши ва «Адолат» газетаси ижодий жамоаси.

Бош муҳаррир: Тўхтамурод ТОШЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:
Т. О. ДАМИНОВ, А. Ғ. ҒУЛОММАҲМУДОВ, А. ЖЎРАБОЕВ, Р. З. АҲМАДАЛИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Р. Р. ҲАЙДАРОВ, М. МЎЙДИНОВ, К.РИХСИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Р. М. АЗИМОВ, Т. И. ЭРГАШЕВ, А. МАМАЖОНОВ, Ў.Ф. ЖЎРАЕВ, Н. НУРМАТОВ, М. КАЛОНХОНОВ, Д. Ғ. ТОШМУҲАМЕДОВА, З. Т. ТЎРАҚУЛОВ (ўз мухбир).

Мулоқот учун телефонлар:
Қабулхона — 136-53-14.
Хатлар ва шикоятлар бўлими — 136-55-64.
Котибият — 136-55-96.
Факс: (8.371) 133-41-89.

МАНЗИЛИМИЗ: 700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат Матбуот қўмитасидан 140 рақам билан рўйхатдан ўтган. Буюртма Г— 1000, Ҳажми—2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

«Шарқ» нашриёт - матбаа акциядорлик компаниясн босмахонасида чоп этилди. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Навбатчи— Илҳом СИДДИҚОВ | Саҳифаловчи — Бахтиёр ҚЎШОҚОВ

Газета IBM компьютерида терилди.

Босишга топшириш вақти—20.00.

• Муаллиф фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқ қилиши мумкин. • Реклама ва эълонлар ҳаққонийлиги учун буюртма берувчи масъулдир. • «Адолат»дан кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади. t Мазкур белги остида тижорат мақолалари чоп этилади. • Газетанинг сифатли босилишига босмахона масъул. • Қўлёзмалар эгаларига қайтарилмайди ва жавоб берилмайди.

Босишга топширилди 20.00.